

A rendezvény támogatói:

VERES PÉTER GIMNÁZIUM

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM

ARANY JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

MAGYAR MADÁRTANI EGYESÜLET BÖRZSÖNYI HELYI CSOPORT

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny körzeti fordulójának helyi szervezői:

Buda körzet: ANTAL ERZSÉBET (Arany János Általános Iskola és Gimnázium)

BICZÓ ILDIKÓ (Veres Péter Gimnázium)

GYÖNGYÖSINÉ VERMES ZSUZSANNA (Újbudai Grosics Gyula Sp. Ált. Isk.)

KARDOS TAMÁSNÉ (Bárczi Géza Általános Iskola)

KOVÁCS ERZSÉBET (Városmajori Gimnázium és Kós Károly Általános Iskola)

KULCSÁR ELLA (Bethlen Gábor Általános Iskola és Újreál Gimnázium)

SZABÓNÉ EGERVÁRI ÁGNES (Kossuth Lajos Angol-Magyar Általános Iskola)

VELTÉNYI DÁVID (Baár-Madas Református Gimnázium)

Pest körzet: ÁRVÁNÉ DOBA MÁRIA (Jedlik Ányos Gimnázium)

BAKOSNÉ SÁGI GABRIELLA (Bajza Utcai Általános Iskola)

ERŐS-HONTI JULIÁNNA (Budapesti Fazekas Mihály Ált. Isk. és Gimn.)

DR. GYOPÁRNÉ BARZSÓ MARGIT (Móra Ferenc Általános Iskola)

KOVÁCS JUDIT (Babits Mihály Gimn. és Karinthy Frigyes Általános Iskola)

MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)

TAKÁCS BÉLÁNÉ (Kandó Teri Általános Iskola)

Pest megye: BARANYI TAMÁS (Eötvös Loránd Általános Iskola, Százhalombatta)

HOMOLYA VERA (Általános Iskola, Telki)

JANKÓ ANETT (József Attila Gimnázium és Közgazd. Szakközépiskola, Monor)

KÁNTOR ARANKA (Bolyai János Általános Iskola, Érd)

KÁRPÁTNÉ HESZ TERÉZ (Zimány Ignác Általános Iskola, Törökbálint)

KERÉNYI ZOLTÁN (Premontrei Szent Norbert Gimnázium, Gödöllő)

MERÉNYI MÁRTA (Mátyás Király Általános Iskola, Csomör)

DR. NAGY KLÁRA (Árpád Fejedelem Általános Iskola, Ráckeve)

PAPNÉ SZALAI CSILLA (Fazekas Mihály Általános Iskola, Dunakeszi)

SÁGI ANIKÓ (Szent Kereszt Katolikus Általános Iskola és Óvoda, Cegléd)

Hunria körzet: FOGARASINÉ TAMÁSI PIROSKA (Boockai István Ált. Isk., Derecske)

LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola és Ált. Isk., Eger)

MELEGA JÁNOSNÉ (Béke Utcai Általános Iskola, Szeged)

NAGY KRISZTINA (Belvárosi Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)

SZÁNTÓ MIHÁLYNÉ (Petőfi Utcai Általános Iskola, Békéscsaba)

Pannónia körzet: HOHNER NATALJA (Vasary János Általános Iskola, Tata)

KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

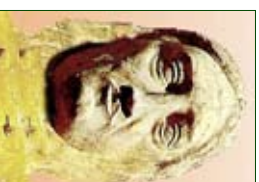
MÉSZÁROSNÉ SEGESDI ZSUZSANNA (Toldi Lakót. Tagiskola, Kaposvár)

SEBESTYÉNNÉ PETŐ KRISZTINA (Hévezér Ált. Isk., Székesfehérvár)

„Aggkutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefog-laló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképessé-günket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI TERMÉSZETTUDOMÁNYI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2014.

Körzeti forduló

5. osztály

A rendezvény fővédnökei:

Dr. HOFFMANN RÓZSA köznevelésért felelős államtitkár

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus

A feladatsorok összeállítója:

JACZENKÓ EDIT általános iskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

JUHÁSZ ANDREA középiskolai tanár

KERÉNYI ZOLTÁN középiskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöltétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Ha háziállatot szeretnétek tartani, meddig kell gondoskodnotok róla?
 1. *kutya* 2. *hörcsög* 3. *tengerimalac* 4. *hullámos papagáj* 5. *maszka*
 a) 1,5-2 év b) 5-7 év c) 8-10 év d) 12-16 év e) 20-25 év
 Állítsátok párba az állatokat a várható életkorukkal! Melyik párosítás helyes?
 (A) 2-a (B) 4-b (C) 3-c (D) 5-e (E) 1-d
- Melyik anagrammában megadott étellel etethetjük télen az énekesmadarakat?
 (A) *tólsan naszoha* (B) *tajs* (C) *gyúfagy*
 (D) *rémanyekszor* (E) *jolaso gam*
- Melyik válaszban szerepel veszélyes hulladék, de nem szerepel komposztálható anyag?
 (A) *teafilter*, *akkumulátor*, *üveg* (B) *cervizaelém*, *fű*, *műanyag zacskó*
 (C) *tejes doboz*, *tabletta*, *törött tányér* (D) *festékesdoboz*, *kőörmetek*, *cipő*
 (E) *lakkbenzin*, *újság*, *krumpli héj*
- A felsorolt szavakból két tag összekapcsolásával összesen hány állat nevét lehet kirakni?
darázs, *lő*, *hal*, *pók*, *szarvas*, *főka*, *oroszlán*, *csikó*, *madár*, *bogár*
 (A) 3 (B) 4 (C) 5 (D) 6 (E) 7
- Melyik gomba az alábbiak közül?
 (A) *monília* (B) *fejes penész* (C) *bükkfatapló*
 (D) *vargánya* (E) *borélesztő*
- Egészítsétek ki a verset hónapok neveivel, majd tegyétek az év múlása szerint sorba! Melyik a helyes sorrend?
 1. ___ *színeli a jókedvet néha* 2. ___ *a legszelebb hónapja az ének*
 3. ___ *évadja szilaj mennydörgésnek* 4. *záporral önt nyakon* ___, *a léha*
 5. ___ *lelőpja a vándor köpenyét* 6. *csőszködik* ___, *hizlalja a dinnyét*
 (A) 4 1 2 3 6 5 (B) 1 4 3 2 5 6 (C) 1 4 2 3 5 6 (D) 4 1 3 2 5 6 (E) 1 3 2 4 6 5
- Az országos kéktúra a Zempléni-hegységben indul és a Kőszegi-hegységben ér véget. Mely megyékben található ez a két hegység?
 (A) *Borsod-Abaúj-Zemplén*, *Vas* (B) *Heves*, *Zala* (C) *Heves*, *Vas*
 (D) *Borsod-Abaúj-Zemplén*, *Zala* (E) *Szabolcs-Szatmár*, *Vas*
- Melyik almafajta az alábbiak közül?
 (A) *golden* (B) *jonaán* (C) *alexander* (D) *starking* (E) *idared*

- Melyik betűhármass (kezdeti halmazállapot – végső halmazállapot – milyen hőmérsékleten történik) helyes?
 a) *gőz* b) *víz* c) *jég* d) *100°C* e) *0°C* f) *többféle hőmérséklet*
 (A) *fagyás: b-c-e* (B) *lecsapódás: a-b-f* (C) *olvadás: c-a-e*
 (D) *forrás: c-a-d* (E) *párolgás: b-a-f*
- Az alábbi méretarányok egy-egy térképhez köthetők a felsorolt 5 közül:
 1:90.000.000 1:1.200.000 1:40.000 1:250.000
 Melyik térkép méretarányát nem adtuk meg?
 (A) *autóstérkép* (B) *turistatérkép* (C) *világtérkép*
 (D) *településtérkép* (E) *Magyarország térképe*
- Az alábbi, betűrendbe tett szótagokból mely meghatározásokkal jellemezhető fogalmak rakhatók ki?
fer, *mo*, *na*, *ré*, *rés*, *ro*, *szű*, *tá*, *tő*, *víz*, *zó*
 (A) *follokra bomlott víztíkrű állóvíz* (B) *a folyók vízszíntjének változása*
 (C) *mesterségesen létrehozott tó, pl. a Tisza-tó* (D) *víziszűrő eljárás*
 (E) *hordalék, amely elgátolja a hegyi patakok útját*
- Milyen színnel jelöli a térkép az alábbi tengerszint feletti magasságokat?
 a) 360 m b) 1350 m c) 16 m d) 1014 m e) 180 m f) 780 m g) 1750 m h) 4500 m
 (A) *egyre sötétebb barna: f, d, b, g, h* (B) *egyre világosabb zöld: c, e*
 (C) *sárga: a* (D) *kék: h* (E) *az előzőek egyike sem*
- Töltsétek ki a keresztrejtvényt! Melyik állítás igaz a megfejtésre?
 1. *égtáj*
 2. *paradicsom terméstartípusa*
 3. *meggy terméstartípusa*
 4. *szőlőből a segítségével lesz bor*
 5. *egy terület átlagos időjárása*
 6. *ilyen eredetű a Zempléni-hegység*
 7. *ezzel kapaszkodik a szőlővessző*
 8. *a káposzta savanyításához szükséges*
 (A) *független a Naptól* (B) *a Földet körülhevő levegőburrok*
 (C) *térképet készíteni rőla* (D) *egyik jellemzője a csapadék mennyisége*
 (E) *hazánkban kevés, egyenletlenül eloszló csapadék jellemzi*

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- A víz a természetben körforgást végez. Egyik eleme a csapadék, egy másik eleme a felszín alatti és felszíni vizek. Gyűjtsetek össze és soroljátok fel ezek valamennyi fajtáját! (Összesen 26 darabig jár pont.)